

Çaldılar, geri aldık; şimdi bu müzedeler

Kültür ve Turizm Bakanlığı, çalınan ata yadigârı hazinelerimizin peşinde. Bunlardan geri getirilenlerin büyük bir kısmı, Ankara Vakıf Eserleri Müzesi'nde sergileniyor. Üsküdar Valide-i Atik Camii'nin çini panosu, Osmanlı Sultanı Abdülmecit'in yazdığı hat levha gibi nadide eserleri görmek ücretsiz.

Türkiye'de birçok tarihi eser, cami ve vakıf depolarından çalınıp yurtdışına götürülmüş. Kaçırıldıkları ülkelerden geri getirilen eserlerin büyük bir kısmı, Ankara Vakıf Eserleri Müzesi'nde sergileniyor. Valide-i Atik Camii çini panosu, Divriği Ulu Camii'nin 5 adet ince işçilikli ahşap hünkar mahfili korkuluk paneli ve Amasya Mehmet Paşa Camii'nin mermer minber kapı kanatları bu eserlerden bazıları. Çalınma ve doğal afet tehlikesine karşı tarihi cami ve mescitlerden toplanan halı, kilim, şamdan, işlemeli Sakal-ı Şerif kutuları, Kâbe örtüsünün değiştirilme törenleri için para taşınan büyük keseler de müzede ziyaretçilerini bekliyor. Ülkenin farklı bölgelerinden ata yadigârı bu hazineleri görmek ise ücretsiz. 2004 yılından beri faaliyette olan müze, pazartesi günleri dışında halka açık.

Müzedeki önemli eserlerden biri de İstanbul Üsküdar Valide-i Atik Camii çini panosu, Mimar Sinan'ın eserlerinden olan bu caminin çini panosunun hattatı Hasan Üsküdarî. Lacivert zemin üzerine beyaz renkli istifli celi sülüsle Zümer Sûresi'nin 53. ayeti 'İnnellahe yağfiruzzünube cemiy'a' yazılı. Yirmi dört parçadan oluşan çini pano 29 Nisan 2004 tarihinde çalınmış, 2005'te yurtdışından getirilmiş. Müzenin nadide bir parçası da İstanbul Eyüp Cezerî Kasım Paşa Camii çini panosu. Tekfur sarayı imalatından olan pano, camideki onarım sırasında konulmuş. 26 Ağustos 2003'te çalınan 18. yüzyıla ait Kâbe tasvirli pano 2008'de Londra'da bulunmuş. Bursa Yenişehir Sinan Paşa Camii çini karosu da müzede. 16. yüzyıl İznik çinileri ile süslü olan Sinan Paşa Camii'nin minaresinin şerefe korkuluğunun altını süsleyen parçalardan biri olan karo da 1998'de yurtdışına kaçırılmış. Kobalt mavisi zemin hançer yaprakları, hatayı ve narçiçeğiyle süslü karo, 29 Mayıs 2003 tarihinde Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile Londra'dan getirilip Vakıflar'a teslim

edilmiş.

İstanbul Katip Musluhiddin Camii'nden çalınan Arapça celi sülüs hat ile 'Allah Celle Celalühu-Muhammed Aleyhisselam' yazılı levhanın köşelerinde rokoko üslubunda çiçekli bezemeler var. Levhanın hattatı, Osmanlı Sultanı Abdülmecit. 2004'te çalınan eser bir yıl sonra bulunmuş. Milas Pazar Camii'nden çalınan tarihi bir halı müzenin gözdelerinden. Nevşehir Kurşunlu Camii Kâbe örtüleri de müzede. 1726-1727 yıllarında Mimarbaşı Mehmet Ağa ve kalfası Serkis'e inşa ettirilen camiye, Damat İbrahim Paşa'nın hac dönüşü hediye ettiği tahmin edilen atlas örtüler yasa dışı yollarla götürüldüğü ülkelerden 2004'te alınmış. Amasya Mehmet Paşa Camii minber kapı kanatları da sergileniyor. Minbere ait mermer oymalı kapı kanatları, 9 Nisan 2008 tarihinde Vakıflar tarafından geri getirilmiş.

2013-01-22

Muhabir: ÜNAL LİVANELİ